

MẢNH Vụn KHÔNG THỪA

Những thứ thừa thì chắc chắn dư, và là thứ bỏ đi, nhưng có những thứ dư mà lại không thừa, nghĩa là vẫn có ích. Rác rưởi có khắp nơi, nhưng chính những đồng rác đó vẫn sinh ích bằng cách nuôi sống nhiều người khác...

Không ai đầy đủ đến mức không phải xin ai, cả nghĩa đen và nghĩa bóng. Thật vậy, đối với con người với nhau còn vậy huống chi phạm nhân đối với Thiên Chúa. Tất cả chúng ta đều là những kẻ ăn mày lòng thương xót của Thiên Chúa, cụ thể là những lúc đi xưng tội. Và mỗi ngày chúng ta cũng “ăn xin” Ngài nhiều lần, nhất là trong hoàn cảnh đại dịch corona hiện nay.

Thế giới có nhiều quốc gia, gọi là đất nước, phân định bằng biên giới, với khoảng trời và quốc kỳ riêng. Nhưng thế gian chỉ có hai lãnh thổ – miền sinh và cõi tử. Mọi người chung một dòng sông (nước) gọi là Thời Gian – khi sống, và chung một ngôi

nhà gọi là Đất – khi chết. Cuộc sống nhiều khê hơn chúng ta tưởng, như biển cả luôn động dù nhìn bề ngoài rất tĩnh. Tất nhiên luôn phải chiến đấu, trước tiên chiến đấu với chính mình. Lửa thử vàng, gian nan thử sức. Tiền nhân đã xác định như vậy. Ngạn ngữ Phi châu nói: *“Biển lặng chẳng tạo nên thủy thủ tài ba.”* Thật vậy, thử thách càng cao thì cơ hội càng lớn. Thời thế tạo anh hùng nhiều hơn là anh hùng tạo thời thế. Chí sĩ Phan Bội Châu (1867-1940) đặt vấn đề: *“Vĩ phông đường đời bằng phẳng cả, anh hùng hào kiệt có hơn ai?”* Đau khổ và khó khăn là “bằng cấp sống” chứng minh một con người tài giỏi thực sự.

Thật tuyệt vời với cách so sánh của Garrison Keillor: *“Cuộc sống cũng như cuộc chiến, nếu mọi thứ bỗng trở nên yên lặng thì có nghĩa là bạn đang thua trận.”* Cuộc sống luôn đầy những thử thách, kinh nghiệm này ai cũng có thể tích lũy theo thời gian. Nếu không có thử thách, người ta không thể nhận ra sức mạnh kỳ lạ vẫn đang tiềm ẩn trong chính mình. Và lại, cuộc sống bình lặng sẽ đơn điệu, gây nhàm chán. Toni Malliet nói: *“Thử thách không là gì cả, nhưng cơ hội ẩn chứa đằng sau thử thách đó mới là điều đáng nói.”* Chất liệu sống hơn hoặc kém là chất lượng của sự kiên trì, các thiên tài đều có chất này.

Đối mặt với thử thách, con người cảm thấy thật bé nhỏ và sức mạnh dường như trở thành yếu đuối. Vì thế mà cần can đảm. Chẳng lạ gì khi Chúa Giêsu luôn động viên chúng ta cố gắng “đi qua cửa hẹp,” (Mt 7:13-14; Lc 13:24) để tự tôi luyện trong gian khổ chứ không hèn nhát buông xuôi. Chắc chắn mọi thử thách đều có giá trị cao, vì chính những gian nan mới khiến người ta trưởng thành đúng nghĩa, thực sự thành nhân – nên người.

Chính Thiên Chúa truyền lệnh: *“Hãy tuân giữ điều chính trực, thực hành điều công minh, vì ơn cứu độ của Ta đã gần tới, và đức công chính của Ta sắp được biểu lộ.”* (Is 56:1) Thời gian là của Chúa, chúng ta chỉ là những người quản lý, không thể biết thời gian còn dài hay ngắn. Tất cả là quyền của Chúa: *“Nếu Người muốn rút sinh khí lại và quy tụ hơi thở về mình, mọi sinh vật sẽ tắt thở cùng một lúc và phạm nhân sẽ trở về cát bụi.”* (G 34:14-15) Do đó, ai cũng phải tỉnh thức, và đó là một dạng thử thách. Chính sự thử thách khiến chúng ta phải coi chừng để mà sống ngoan, xử khéo.

Thiên Chúa chí nhân nhưng cũng tuyệt đối công bình và chính trực, đặc biệt là không thiên vị bất kỳ ai: *“Người ngoại bang nào gắn bó cùng Đức Chúa để phụng sự Người và yêu mến Thánh Danh, cùng trở nên tôi tớ của Người, hết những ai giữ ngày sa-bát mà không vi phạm, cùng những ai tuân thủ giao ước của Ta, đều được Ta dẫn lên núi thánh và cho hoan hỷ nơi nhà cầu nguyện của Ta. Trên bàn thờ của Ta, Ta sẽ ưng nhận những lễ toàn thiêu và hy lễ chúng dâng, vì nhà của Ta sẽ được gọi là nhà cầu nguyện của muôn dân.”* (Is 56:6-7) Dù là ai, từ giáo hoàng tới giáo dân, từ bề trên tới người giúp việc, từ tổng thống tới người ăn xin, vô gia cư,... không ai có thể viện cớ gì mà nói: Nếu, Tại, Vì, Bởi, Giả Sử, Giá Mà, Phải Chi,... Những chữ “viết hoa” đáng quan ngại lắm!

Thực sự thiếu gì thì cứ xin. Thiên Chúa muốn được chúng ta quấy rầy, bất cứ lúc nào. “Xin-Cho” là luật công bằng. Ở đây là “xin-cho” trong tương quan yêu thương và bác ái, chứ không “xin-cho” theo kiểu “chế độ” ban phát, hống hách, đàn áp. Tất cả chúng ta đều là những “người làm công” trong Vườn Nho của Chúa, chẳng ai có quyền gì mà “chảnh” với người khác. Ý thức được như vậy để có thể ước mong như Thánh Vịnh gia: *“Nguyện Chúa Trời đủ thương và chúc phúc, xin toả ánh tôn nhan rạng ngời trên chúng con, cho cả hoàn cầu”*

biết đường lối Chúa, và muôn nước biết ơn cứu độ của Ngài.” (Tv 67:2-3) Tin để hiểu, hiểu để tin hơn. (Thánh Augustinô)

Cuộc sống con người bất trắc và bất túc nên luôn có nhiều ước mơ về mọi thứ – tinh thần và vật chất. Nhưng ước mong về tâm linh mới thực sự quan trọng: *“Ước gì muôn nước reo hò mừng rỡ, vì Chúa cai trị cả hoàn cầu theo lẽ công minh, Người cai trị muôn nước theo đường chính trực và lãnh đạo muôn dân trên mặt đất này. Ước gì chư dân cảm tạ Ngài, lạy Thiên Chúa, chư dân phải đồng thanh cảm tạ Ngài.” (Tv 67:5-6)* Công lý và công bình phải có thì con người mới được tôn trọng đúng mức – về nhân vị, nhân phẩm và nhân quyền. Đó là quyền sống do chính Thiên Chúa ban.

Những lời hay ý đẹp chúc nhau đôi khi chỉ là “xã giao” chứ chưa thật lòng. Trong Thánh Lễ có nghi thức “chúc bình an” nhưng một số người có vẻ vẫn thụ động khi cúi đầu chúc bình an, có người chỉ miễn cưỡng “co cái cổ” chút xíu. Ngay cả chủ tế cũng có người thụ động, gật đầu theo nghi thức, hai cậu lễ sinh hai bên chắp tay cúi đầu. Nghi thức để tránh lộn xộn, nhưng không nên câu nệ. Ước gì mọi người cùng chân thành với nhau: *“Nguyện Chúa Trời ban phúc lộc cho ta! Ước chi toàn cõi đất kính sợ Người!” (Tv 67:8)* Có những thứ nhỏ mà cần thiết, vụn vặt mà quan trọng. Chúc bình an cũng là cách thể hiện tình hiệp nhất của Thiên Chúa Ba Ngôi chí thánh.

Thánh Phaolô chia sẻ: *“Tôi xin ngỏ lời với anh em là những người gốc dân ngoại. Với tư cách là Tông Đồ các dân ngoại, tôi coi trọng chức vụ của tôi, mong sao nhờ vậy mà tôi làm cho anh em đồng bào tôi phải ganh tị, và tôi cứu được một số anh em đó. Thật vậy, nếu vì họ bị gạt ra một bên mà thế giới được hoà giải với Thiên Chúa thì việc họ được thu nhận lại là gì, nếu không phải là từ cõi chết bước vào cõi sống?” (Rm 11:13-15)* Ông cụ Biệt Phái Saolê muốn người ta ganh tị chứ không ghen tị hoặc ghen ghét, nhưng phải là ganh tị về điều thánh đức, cứu các linh hồn, chứ không ganh tị về những thứ trần tục, hình thức. Trọng hình thức là giả hình.

Thánh Phaolô xác quyết: *“Quả thế, khi Thiên Chúa đã ban ơn và kêu gọi thì Người không hề đổi ý.” (Rm 11:29)* Thật vậy, ông nói rằng “trước kia chúng ta đã không vâng phục Thiên Chúa, nhưng nay chúng ta đã được thương xót, vì họ không vâng phục; họ cũng thế: nay họ không vâng phục Thiên Chúa, vì Người thương xót chúng ta, nhưng đó là để chính họ cũng được thương xót. Quả thế, Thiên Chúa đã giam hãm mọi người trong tội không vâng phục để thương xót mọi người.” (Rm 11:30-32) Một triết lý đầy tính thần học với “chất Phaolô” rất đậm.

Từ xưa, người ta không ưa Chúa Giêsu vì Ngài có cách nói “khác người” và “gây sốc.” Khi Chúa Giêsu đang trên đường tới Tia và Xidôn, có một người đàn bà Canaan kêu to: *“Lạy Ngài là con vua Đavít, xin dủ lòng thương tôi! Đứa con gái tôi bị quỷ ám khổ sở lắm!” (Mt 15:22)* Ngài vẫn làm ngơ, không nói nửa lời. Có lẽ các môn đệ nói gì đó nên Ngài xác định: *“Thầy chỉ được sai đến với những con chiên lạc của nhà Israel mà thôi.” (Mt 15:24)* Bó tay!

Thế nhưng bà ấy vẫn kiên trì tin tưởng đến van xin: *“Lạy Ngài, xin cứu giúp tôi!” (Mt 15:25)* Nhưng Ngài thẳng thắn nói: *“Không nên lấy bánh dành cho con cái mà ném cho lũ chó con.” (Mt 15:26)* Ôi, nghe “sốc” quá chừng! Vậy mà bà ấy vẫn không tự ái, thản nhiên nói: *“Thưa Ngài, đúng thế, nhưng mà lũ chó con cũng được ăn những mảnh vụn trên bàn chủ rơi xuống.”* Bấy giờ Chúa Giêsu tròng mắt nhìn bà ấy, vừa cười vừa nói: *“Này bà, lòng tin của bà mạnh thật. Bà muốn sao thì sẽ được vậy.” (Mt 15:28)* Từ giờ đó, con gái bà được khỏi. Sự kiên trì có sức mạnh vô song. Đó không chỉ là “chất sống” mà còn là một nhân đức.

Thử thách thế thôi. Thử thách để người ta nhận ra chân giá trị của đức tin – càng kiên trì càng mạnh mẽ. Chúa Giêsu thử thách không phải là để “thăm dò” như chúng ta, vì Ngài đã biết lòng ai sâu hay rộng cỡ nào, tim ai cứng hay mềm, nghĩa là Ngài không cần thử thách. Ngài làm vậy để dạy chúng ta bài học vô giá của nỗi gian truân, đồng thời cũng tạo công trạng cho chính người chịu đựng thử thách. Thật tuyệt vời vì chúng ta bớt ngu muội nhờ kiên trì chứ không xơ cứng.

Rõ ràng thử thách và đau khổ là hồng ân. Chắc hẳn chúng ta cũng phải biết tạ ơn về loại hồng ân “dị biệt” như vậy. Thánh Phaolô khuyên: *“Hãy tỉnh thức, hãy đứng vững trong đức tin, hãy sống cho đáng bậc nam nhi và ăn ở kiên cường.” (1 Cr 16:13)* Một hệ lụy rất tuyệt vời là “đức tin phát triển thì đức ái cũng gia tăng.” (2 Tx 1:3) Cầu nguyện là điều cần thiết, có giá trị và hiệu quả, không chỉ cho mình mà cả những người mình cầu nguyện cho. Thật vậy, chính chúng ta cũng vẫn luôn phải xin Đức Mẹ và các thánh nguyện giúp cầu thay.

Lạy Thiên Chúa, con cũng chỉ là chó con yếu đuối và hôi hám, hoàn toàn bất xứng, cúi xin Ngài thương xót. Mặc dù vô duyên, bất tài, vô dụng, nhưng con luôn khao khát Ngài và tín thác nơi Ngài, xin cho con được hưởng những mảnh vụn bánh rơi xuống từ Bàn Tiệc Thương Xót để con được no thỏa ân tình Ngài. Con cầu xin nhân danh Thánh Tử Giêsu Kitô, Đấng Cứu Độ duy nhất của nhân loại. Amen.

TRẦM THIÊN THU